

دفتر مجلس انصار اللہ بھارت

Office Of The Majlis AnsarulLah Bharat

Mohallah Ahmadiyya Qadian-143516, Distt.Gurdaspur (Punjab) INDIA

Mob:9682536974, E-Mail.: ansarullah@qadian.in

ਮੁਹੱਲਾ ਅਹਮਦੀਆ ਕਾਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ) ਭਾਰਤ

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਬੀਆਂ, ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਅਹਮਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੁਆਵਾਂ ਦੀ ਤਹਰੀਕ

ਸੰਖੇਪ ਵਿਵਰਨ ਖ਼ੁਤਬਾ ਜੁਮਾ ਹਜ਼ਰਤ ਮਿਰਜ਼ਾ ਮਸਰੂਰ ਅਹਮਦ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਅਲ-ਖਾਮਿਸ ਅੱਯਾਦਾਹੁ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਅਲਾ ਬਿਨਸਰਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼, 10 ਮਾਰਚ 2023 ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਤਿਲਫ਼ੇਰਤ (ਯੂ.ਕੇ)

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ. إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.

ਤਸਹੁਦ, ਤਾਉਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਾਤੁਲ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਿਲਾਵਤ ਮਗਰੋਂ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਅਜੋਂ ਕਲ੍ਹੋਂ ਖ਼ੁਤਬਿਆਂ'ਚ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ੁਬੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਖ਼ੁਬੀਆਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਸਚੋਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਅਜੀਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਇਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਆਪ ਨੇ ਮਿਸਾਲ ਦਿੰਦੀਆਂ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਕੀ ਵੈਦ'ਚ ਕੋਈ ਅਜੀਹੀ ਸੁਰਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਹੁਦੀ ਲਿਮਤੀਨ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਜੁਬਾਨੀ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਦੇ ਫ਼ਲ੍ਹੂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਫ਼ਿਰ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਕਿਸੇ ਨ ਕਿਸੇ ਰੰਗ'ਚ ਰਬ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਕਤੀ, ਇਬਾਦਤ ਅਤੇ ਸਦਕਾ ਅਤੇ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਲ'ਚ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲ੍ਹਾਂ'ਤੇ ਅਮਲ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਫ਼ਿਰ ਵੈਦਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰੋ ਕਿ ਜੇ ਕੋਮਾਂ ਵੈਦਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੇਕੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੂੰ ਜਿੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦਾ ਵਚਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੂਹ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਸੇ ਸੂਰਾਤੁਲ ਫ਼ਾਤਿਹਾ'ਚ إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੁਆ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਰਬ ! ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਦੀ ਹਦਾਯਤ ਬਖਸ਼। ਹਦਾਯਤ ਦੇਣ ਦੀ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਵਚਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ'ਤੇ ਤੇਰਾਂਗਾ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਹ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ'ਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਮਿਹਰਾਂ ਹੋਇਆਂ। ਇਸ ਦੁਆ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੂਰਾਤੁਲ ਬਕਰਾਹ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਇਤ'ਚ ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ذُكِرْ لَكَ الْكُفْرُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ਜੇਕਰ ਹਦਾਯਤ ਦੀ ਦੁਆ ਸਿਖਾਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇਕੋ ਢੰਗ ਵੀ ਦਸ'ਤਾ ਕਿ ਇਸ'ਤੇ ਚਲੋਂ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਯਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਰੂਹਾਂ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਬੂਲੀਅਤ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਚਨ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਲ'ਚ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਇਹ ਰਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ । ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਸੰਸਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ਬਰ ਅਤੇ ਬੇਸੁਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਹਲਾਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਫ਼ਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਬ ਨੇ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ 'ਚ ਸ਼ਰਯਾਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜੋ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸਿਫ਼ਤਾਂ 'ਚ ਰਖਿਆ ਹੈ । ਪਰ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਿਆ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਦਾਯਤ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ । ਤਾਂ ਹਦਾਯਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਚੱਤਮ ਦਰਜੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ **هُدًى لِلْمُتَّقِينَ** ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖੇ ਹਨ । ਫ਼ਿਰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਇਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿਖਿਆ ਹੈ । ਜ਼ਮਾਨਾ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ **الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ** ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾ 'ਤਾ । ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਨ । ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਨਬੁਵੱਤ ਦੇ ਬੂਹੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਫ਼ਸਲ ਹੈ । ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੂਰਤਾਂ ਨਾਜ਼ਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ । ਸਗੋਂ ਨਫ਼ਸ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰ 'ਤਾ । ਜੰਗਲੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ, ਅਕਲਮੰਦ, ਸੁਚਰਿਤੱਰ ਅਤੇ ਅੱਲਾਹ ਵਾਲਾ ਇੰਨਸਾਨ ਬਣ 'ਤਾ । ਇੰਨਸਾਨ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਆਚਰਨ ਦੇ ਅਤੇ ਨਫ਼ਸ ਨੂੰ ਪਾਕ ਕਰਨ ਦੇ ਉਚੱਤਮ ਦਰਜੇ ਸਿਖਾ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਵੀ ਕਰ 'ਤੀ । ਇੰਝ ਹੀ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰ 'ਤਾ । ਕੋਈ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ 'ਚ ਨ ਹੋਵੇ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਗਲਤੀ ਬਥੇਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ 'ਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਦੀਸ ਨੂੰ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ 'ਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਜਦਕਿ ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ । ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਇਕ ਯਕੀਨੀ ਸਥਾਨ ਰਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਦੀਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਖਿਆਲੀ ਹੈ । ਹਦੀਸ ਕਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਹੈ । ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ । ਜਦਕਿ ਹਦੀਸ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਹਦੀਸ ਨੂੰ ਇਸ ਹਦ ਤਕ ਮੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨ ਪਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋਵੇ । ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਏ ਤਾਂ ਉਹ ਹਦੀਸ ਨਹੀਂ । ਸਗੋਂ ਰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ । ਪਰ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਹਦੀਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਰੱਬੀ ਹੁਕਮ ਆਏ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮ ਰਾਹੀਂ ਵਿਖਾ 'ਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਕਾਯਮ ਕਰ 'ਤਾ । ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਮੂਨਾ ਨ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸਲਾਮ ਸਮਝ 'ਚ ਨ ਆ ਸਕਦਾ । ਪਰ ਅਸਲ ਕੁਰਆਨ ਹੈ । ਕੁੱਝ ਰੱਬੀ ਬੰਦੇ ਸਿੱਧੇ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਤੋਂ ਅਜੀਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ । ਜੋ ਦੂਜੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀਆਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਦੀਸਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਕੁੱਝ ਹਦੀਸਾਂ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆਂ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਸਤਰਾਂ 'ਚ ਇੰਨ੍ਹੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ, ਮੌਕੇ ਅਨੁਸਾਰੀ, ਨਰਮੀ ਅਤੇ ਚਮਕ ਰਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਰਗਰਮ ਨੁਕਤਾ ਚੀਨ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਜੋ ਅਰਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਰਖਦਾ ਹੋਵੇ । ਹਾਕਮ

ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀਹ ਸਾਲ'ਚ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਦੋ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਲੇਖ ਨ ਵਿਖਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਫ਼ਿਰ ਵੀ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਕਦੇ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਸੈਂਕੜਾਂ ਵਿਆਕਰਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਬਣਾ ਲਏ। ਇਹ ਹੈ ਕਮਾਲ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦਾ। ਆਪ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਖ਼ਿਆਲੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਜੱਦੋਂ ਤੋਂ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਚੈਲੰਜ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਹੈ। ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਕੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ'ਚ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਫ਼ਿਰ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਕੱ ਮਜਲਿਸ'ਚ ਆਪ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਆਇਤਾਂ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਕਟ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਸਲ'ਚ ਰਸੂਲੁਲਾਹ ਸਲੱਲਾਹੋ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਹੀ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਹੀ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਅਤੇ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਫ਼ਲ੍ਹ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਰਮ ਅਜੀਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਅਸੰਭਵ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਟਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਂ ਹੈ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕੱ ਨਿੱਕੀ ਤੋਂ ਨਿੱਕੀ ਸੂਰਤ ਵੀ ਜੇਕਰ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਲੈ ਕੇ ਵੇਖੀ ਜਾਵੇ। ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਉਸ'ਚ ਮੌਕੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਾਤੀ ਖੂਬੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮਾਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ'ਚ ਭਰ'ਤਾ ਹੈ। ਸੂਰਾਤੁਲ ਇਖ਼ਲਾਸ ਹੀ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਕਿ ਤੈਹੀਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ'ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸ਼ਿਰਕ ਦਾ ਰਦੱ ਕਰ'ਤਾ ਹੈ। ਇੰਝ ਹੀ ਸੂਰਾਤੁਲ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਕਿਵੇਂ ਚਮਤਕਾਰ ਹੈ। ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਜਿਸ ਦੀ ਸਤੱ ਆਇਤਾਂ ਹਨ। ਪਰ ਅਸਲ'ਚ ਸਾਰੇ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦਾ ਗੁਣ, ਸੰਖੇਪ ਵਿਵਰਨ ਅਤੇ ਸੂਚੀ ਹੈ। ਫ਼ਿਰ ਇਸ'ਚ ਰਬੱ ਦੀ ਹਸਤੀ, ਉਸ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤਾਂ, ਦੁਆ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਬੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਾਧਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਦੁਆਵਾਂ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਹਦਾਯਤ ਸਿਖਾਈ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਕਿਤਾਬਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਬੁਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ'ਤੇ ਨੁਕਤਾ ਚੀਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਾ ਚੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਕੋਈ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ'ਤੇ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਪੈਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਵਿਖਾਏ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਧਰਮ'ਚ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮਾਣ ਕੇਵਲ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਹੀ ਨੂੰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਦੂਜੇ ਝੂਠੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਰਦੱ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਹਕੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਪੈਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਨਾਦਾਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਐਖਾ ਹੈ। ਇਹ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਮੁਦਿੱਆਂ ਨੂੰ ਅਜੀਹੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਲਾ-ਜਵਾਬ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿਲ੍ਹਾਂ'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਰਆਨ ਅਜਿਹਾ ਸੂਖਮ ਹੈ ਕਿ ਅਰਬ ਦੇ ਪੈਂਡੂਆਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਬਿਲਕੁੱਲ ਅਣਪੜ੍ਹ ਸੀ, ਸਮਝਾ'ਤਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ। ਸਿੱਧੀ, ਸੱਚੀ ਅਤੇ ਸਾਦਾ ਗੱਲ ਉਹ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ'ਚ ਹੈ। ਇਕ ਸਿੱਧੀ ਰਾਹ ਹੈ। ਜੇ ਰਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾ'ਤੀ ਹੈ। ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ। ਉਸ ਦੇ ਕਰ ਨ-ਕਰ ਨੂੰ ਵੱਖੇ ਵੱਖ ਵੇਖ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੇ। ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਰਬ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ ਹਕੀਕੀ ਰਬ ਨੂੰ ਪੈਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਅਜੀਹਾ ਰਬ ਪੈਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜੇ ਅਜੀਹੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਿਫਤਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨ ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ, ਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਤੋਬਾ ਕਬੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਰਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਾਡਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ਹੈ, ਅੰਨ ਦਾਤਾ ਹੈ, ਰਹਿਮਾਨ ਹੈ, ਰਹੀਮ ਹੈ, ਅੰਤਿਮ ਦਿਹਾੜੇ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅਜੀਹੀ ਕਿਤਾਬ ਦਿੱਤੀ। ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹੀ ਸਿਫਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਬ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਉਪਕਾਰ ਹੈ। ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਇਲਮ ਅਤੇ ਮੁਆਰਫਤ ਅਤੇ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਬਿਆਨ ਹੋਣਗੀਆਂ ਇੰਸ਼ਾ-ਅੱਲਾਹ। ਰਬ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਤੋਫੀਕ ਬਖਸ਼ੇ। ਆਮੀਨ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਲਸਾ ਸਾਲਾਨਾ'ਤੇ ਫਸਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹਮਲੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਜਲਸਾ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਉਣ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਖੜ੍ਹੀ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਉਤੋਂ ਆਡਰ ਆਉਣ ਮਗਰੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਉਦੋਂ ਤਕ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਮਗਰੋਂ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ'ਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜ਼ਾਹਿਦ ਹਸਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਮਗਰੋਂ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਕਮਾਲ ਬਦਾਹ ਸਾਹਿਬ ਅਲੱ-ਜਜ਼ਾਇਰ, ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਮੀਮ ਅਹਮਦ ਮਲਿਕ ਸਾਹਿਬ (ਕਨੈਡਾ), ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਫਰਹਾਦ ਅਹਮਦ ਅਮੀਨੀ ਸਾਹਿਬ (ਜਰਮਨੀ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਚੌਧਰੀ ਜਾਵੈਦ ਅਹਮਦ ਬਿਸਮਲ ਸਾਹਿਬ (ਕਨੈਡਾ) ਦੇ ਆਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾ ਗਾਇਬ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਫਰਮਾਇਆ।

الْحَمْدُ لِلَّهِ مُحَمَّدٌ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا
 عِبَادَ لِلَّهِ إِلَّا اللَّهُ وَنَسْتَغْفِرُكَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالرَّسُولَ لَهُ مِصْلٌ لَهُ وَمَنْ يُضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
 وَالْإِحْسَانِ وَإِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَهْلِي عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ أذْكَرُ وَاللَّهُ يَدُ كُرْكُمُ وَادْعُوهُ يُسْتَجِبْ
 لَكُمْ وَلِذِكْرِ اللَّهِ الْكَبِيرِ